

Сумська обласна рада
Управління охорони здоров'я
Сумської обласної державної адміністрації
Глухівське медичне училище – КЗСОР

Розглянуто
на засіданні предметної комісії
протокол № 1
від 23 березня 2018 року

Затверджено
Голова приймальної комісії
Глухівського медичного училища - КЗСОР
Г.І. Коняєва

ПРОГРАМА

**вступних випробувань з історії України
на основі повної загальної середньої освіти
для вступу на навчання
до Глухівського медичного училища –
комунального закладу Сумської обласної ради**

Глухів 2018 рік

Метою вступного випробування з історії України є оцінювання рівня сформованості історичної компетентності випускника школи, визначення відповідності навчальних досягнень вступника освітньому стандарту та чинній навчальній програмі.

Пропоновану програму вступного випробування з історії України складено враховуючи цілі, вимоги і зміст навчання історії в школі, закладені в Державному стандарті освіти та чинній програмі з історії України для 11-річної школи. Хронологічно програма охоплює весь зміст шкільних курсів історії України від найдавніших часів до сьогодення і складається з 31 теми.

Вона передбачає перевірку сформованих у вступників знань про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів, а також сформованості у вступників загальнопредметних історичних умінь. Тестові завдання мають перевіряти такі знання й уміння вступників:

- називати історичні дати, хронологічні межі, періоди найважливіших подій і процесів, поняття, місця подій, обставини, учасників, результати подій, пам'ятки культури;

- визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їх послідовність та синхронність, встановлювати відповідність між явищами, процесами, подіями та періодами, епохами;

- локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти (події, явища, процеси) на карті;

- описувати хід, зовнішні ознаки подій, пам'ятки культури різних епох;

- характеризувати (визначати істотні характерні риси, складові, етапи, віхи) подій, явищ і процесів минулого, діяльність видатних історичних постатей;

- встановлювати відповідність між одиночними фактами і типовими загальними явищами, групувати (класифікувати) факти за вказаною ознакою;

- розпізнавати найвидатніші культурні пам'ятки, описувати їх, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України, розкривати їхнє значення в українській культурній спадщині;

- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України;

- встановлювати причини та наслідки подій і явищ, оцінювати їх значення;

- давати визначення історичних понять й термінів, пояснювати їх і доречно вживати;

- працювати з історичними документами різного змісту, а саме: встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою, аналізувати зміст фрагмента історичного документа та пояснювати основні ідеї, які він висвітлює.

Програмі вступного випробування надано вигляду таблиці, яка складається з трьох колонок. У першій колонці вміщено назву розділу, теми програми співбесіди, що відповідає чинній програмі з історії України для 11-річної школи. У другій колонці викладено зміст історичного матеріалу, у якому виокремлено факти, дати, персоналії, поняття та терміни. Це мінімум, з якого вступники повинні мати певні знання та уявлення. Термін «знання» стосується конкретних дат, подій, персоналій.

Термін «уявлення» - історичних процесів, загальних характеристик певних ідей і понять.

Якщо про якийсь факт згадано у цій колонці таблиці, то це означає, що він може бути використаний для перевірки знань і умінь. Якщо у програмі вказано дату, то це означає, що учень має знати її та встановлювати відповідність між нею та історичною епохою чи процесами суспільного життя минулого, діяльністю історичної постаті.

Названі в програмі вступного випробування історичні персоналії вступник повинен вміти розпізнати за портретними рисами (автентичними пам'ятками - фотографіями тощо), характеризувати діяльність цієї людини та визначати її етапи, встановлювати відповідність між цією діяльністю та певними політичними силами чи обставинами, історичною епохою, оцінювати її вплив на хід історичних подій. Кожна з персоналій названа в програмі лише один раз, проте, якщо людина впливала на перебіг історичного процесу довгий час, завдання, пов'язані з її діяльністю можуть траплятися в кількох темах.

Поняття та терміни, зазначені у програмі вступного випробування, вступники повинні називати, визначати, оперувати ними, встановлювати відповідність з епохою, діяльністю певних політичних сил чи історичних діячів тощо. Кожне поняття чи термін згадані в програмі лише один раз, проте можуть бути конкретизовані й під час перевірки інших тем (окрім тієї, де вони безпосередньо зустрічаються). Отже, вступники мають знати не тільки загальне визначення терміна, але і його конкретно-історичне значення.

У третій колонці програми вказані предметні вміння і навички, у яких конкретизуються загальні уміння, перелічені вище. Їх розподілено на такі: *позначати на картосхемі, характеризувати, визначати причини та наслідки, порівнювати окремі події та явища.*

Невід'ємною складовою програми вступного випробування з історії України є перелік пам'яток архітектури та образотворчого мистецтва, обов'язкових для розпізнавання абітурієнтами.

Зміст програми

<i>№ п/п</i>	<i>Назва розділу, теми</i>	<i>Зміст</i>	<i>Предметні вміння та способи навчальної діяльності</i>
------------------	----------------------------	--------------	--

1	Вступ до історії України	<p>Факти: історія України як наука. Загальна періодизація. Джерела з історії України.</p> <p>Поняття та терміни: «історія», «хронологія», «історичні джерела», «археологія», «цивілізація»</p>	<p>Позначати на картосхемі територіальні межі України.</p> <p>Характеризувати основні джерела історії України. Визначити основні періоди історії України</p>
2	Стародавня історія України	<p>Факти: Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Трипільська культура. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян.</p> <p>Дати: IV- середина III тис. до н.е. - розселення племен трипільської культури на території України; V- VII ст. - Велике розселення слов'ян.</p> <p>Поняття та терміни: «археологічна культура», «палеоліт», «мезоліт», «неоліт», «бронзовий вік», «ранній залізний вік», «колонізація», «кочовики», «курган».</p>	<p>Позначати на картосхемі місця основних стоянок людей кам'яного віку на теренах сучасної України (Королеве, Кіік- Коба, Кирилівка, Мізин); території розселення трипільців, кіммерійців, скіфів і сарматів, місце розташування античних міст-колоній Північного Причорномор'я та Криму (Тіра, Ольвія, Пантікапей, Херсонес), Боспорське царство, напрямки розселення слов'ян під час Великого переселення народів.</p> <p>Характеризувати суспільне, господарське та духовне життя носіїв трипільської культури, кіммерійців, скіфів, давніх слов'ян</p> <p>Визначати риси неолітичної революції, причини та наслідки занепаду Великої Скіфії, особливості грецької колонізації Північного Причорномор'я та Криму, наслідки та значення Великого розселення слов'ян.</p>
3	Київська держава	<p>Факти: Розселення східнослов'янських племінних союзів. Утворення Київської Русі. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність князів/княгині: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князування Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. Правління Ярославовичів. Князування Володимира Мономаха та його сина Мстислава у Києві. Боротьба з половцями. Роздробленість Київської держави.</p> <p>Дати: 882 р. - об'єднання північних та південних руських земель Олегом; 988 р. - запровадження християнства як державної</p>	<p>Позначати на картосхемі території розселення східнослов'янських племінних союзів у VIII - IX ст., шлях «з варяг у греки», територіальні межі Київської держави за Олега та Ярослава Мудрого. Характеризувати внутрішню та зовнішню політику Олега, Ігоря, Ольги, Святослава, Володимира Великого та Ярослава Мудрого.</p> <p>Визначати значення та наслідки внутрішньо- та зовнішньополітичної діяльності князів доби, передумови та історичне значення запровадження християнства як державної релігії, етапи розвитку Київської держави, суть роздробленості.</p>

		<p>релігії; 1019 - 1054 рр. - князювання Ярослава Мудрого в Києві. 1097 р. - Любецький з'їзд князів; Персоналії: Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах Поняття та терміни: «племінний союз», «князь», «язичництво», «християнство», роздробленість</p>	
4	Галицько-Волинська держава	<p>Факти: Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князювання Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Галицько-Волинська держава за нащадків Данила Романовича. Дати: 1199 р. - утворення Галицько-Волинської держави; 1238 - 1264 рр. - правління Данила Романовича; 1240 р. - захоплення Києва монголами. Персоналії: Роман Мстиславович, Данило Романович, Юрій I Львович, Юрій II Болеслав. Поняття та терміни: «ярлик», «баскак».</p>	<p>Позначати на картосхемі Галицько-Волинську державу за часів правління Данила Романовича; напрямки походів монголів у південно-західні руські землі. Характеризувати розвиток Галицько-Волинської держави, внутрішню та зовнішню політику Данила Романовича та його нащадків, залежність українських князівств від Золотої Орди, наслідки золотоординського панування. Визначати особливості процесу формування та значення утворення Галицько-Волинської держави, монгольської навали.</p>
4	Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX -X[^] ст.	<p>Факти: Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської Русі та Галицько- Волинської держави. Поширення писемності. Розвиток культури та освіти Київської держави. Культура Галицько-Волинської держави. Дати: 1056 - 1057 рр. - створення Остромирового Євангелія. 1113 р. - укладення «Повісті минулих літ»; 1187 р. - створення «Слова о полку Ігоревім», перша згадка назви «Україна» Персоналії: літописець Нестор, митрополит Іларіон, іконописець Алімпій. Поняття та терміни: «вотчинне землеволодіння»,</p>	<p>Характеризувати політичний і соціальний устрій Київської Русі та Галицько-Волинської держави, становище представників різних соціальних станів, стан розвитку господарства та торгівлі, здобутки в галузі писемності, освіти, літератури, архітектури та образотворчого мистецтва. Визначати значення Київської Русі та Галицько-Волинської держави в історії українського народу та у європейській історії</p>

		«бояри», «смерди», «ікони», «билини», «літопис», «мозаїка», «фреска», «книжкова мініатюра», «літопис».	
5	Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV - першій половині XVI ст.)	<p>Факти: Боротьба Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхід українських земель до складу інших держав. Кревська унія. Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Туреччини. Виникнення українського козацтва. Соціально-економічне життя. Розвиток культури та освіти.</p> <p>Дати: 1362 р. - битва на р. Сині Води; 1385 р. - укладення Кревської унії; 1449 р. - утворення Кримського ханства; 1471 р. - остаточна ліквідація Київського князівства; 1489 р. - перша згадка про українських козаків у писемних джерелах.</p> <p>Персоналії: Ольгерд, Вітовт, Свидригайло, Хаджі Гірей, Костянтин Іванович Острозький, Юрій Дрогобич.</p> <p>Поняття та терміни: «шляхта», «панщина», «магдебурзьке право», «магістрат», «цехи», «дума»</p>	<p>Позначати на картосхемі територіальні межі держав, у складі яких перебували етнічні українські землі, територію Кримського ханства. Характеризувати політичне становище українських земель у складі Великого князівства Литовського та інших держав до і після Кревської унії, соціально-економічний розвиток українських земель, становище суспільних станів, здобутки в галузі освіти та культури.</p> <p>Визначати особливості суспільно-політичного життя українських земель у складі Великого князівства Литовського, причини та наслідки Кревської унії, причини виникнення українського козацтва.</p>
6	Українські землі у складі Речі Посполитої (друга половина XVI ст.)	<p>Факти: Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни у соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорізької Січі. Повстання 90-х років XVI ст. Братський рух. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти.</p> <p>Дати: 1556 - 1561 р. - Створення Пересопницького Євангелія; 1556 р. - заснування князем Д. Вишневецьким на о. Мала Хортиця першої Січі; 1569 р. - Люблінська унія. Утворення Речі Посполитої;</p>	<p>Позначати на картосхемі територіальні зміни, що відбулися внаслідок Люблінської унії, польські воеводства на українських землях та їхні центри, терени Запорізької Січі, напрямки козацьких походів.</p> <p>Характеризувати соціальну структуру українського суспільства, становище різних верств населення українського суспільства XVI ст., суспільно-політичні зміни, які відбулися на українських землях внаслідок Люблінської унії, здобутки в галузі освіти та науки; військово-політичну</p>

		<p>1596 р. - Берестейська церковна унія. Утворення греко- католицької церкви.</p> <p>Персоналії: Василь-Костянтин Острозький, Дмитро Вишневецький, Герасим Смотрицький, Іван Федоров.</p> <p>Поняття та терміни: «воеводства», «українське козацтво», «реєстрове козацтво», «Запорозька Січ», «старшина», «клейноди», «греко-католицька церква», «братство», полемічна література.</p>	<p>організацію козацтва; становище православної церкви, діяльність видатних діячів періоду, православних братств.</p> <p>Визначати причини та наслідки Люблінської унії, перших козацьких повстань, значення братського руху.</p>
7	Українські землі в складі Речі Посполитої (перша половина XVII ст.).	<p>Факти: Зміни в соціально- економічному житті. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у Хотинській війні. Козацькі повстання 1620-х - 1630-х рр. «Ординація Війська Запорізького...»</p> <p>Дати: 1618 р. - похід козаків під проводом гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного на Москву; 1621 р. - Хотинська війна; 1637 - 1638 рр. - повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Острянина, Дмитра Гуні.</p> <p>Персоналії: Петро Конашевич- Сагайдачний, Петро Могила, Іпатій Потій, Йов Борецький. Поняття та терміни: «панщина», «фільварки», «Золотий спокій».</p>	<p>Позначати на картосхемі українські землі, що входили до складу різних держав у зазначений період; воеводства Речі Посполитої на українських землях.</p> <p>Характеризувати соціально- економічне та політичне становище в українських землях, становище православної та греко-католицької церков. Визначати наслідки та значення «доби героїчних походів козацтва» перших десятиліть 17 ст., козацьких повстань 1620- 1630-рр.</p>
8	Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.	<p>Факти: Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави - Війська Запорізького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.</p> <p>Дати: 1648 р. - Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви; 1649 р. - Зборівська битва. Укладення Зборівського</p>	<p>Позначати на картосхемі територіальні зміни, що відбулися внаслідок Національно-визвольної війни, територію української козацької держави за Зборівським і Білоцерківським договорами, місця основних подій війни.</p> <p>Характеризувати відносини Війська Запорізького з Польщею, Кримським ханством, Молдовою, Московією; умови мирних угод українців з польським урядом, українсько- російського договору 1654 р.</p>

		<p>договору; 1651 р. - Берестецька битва. Укладення Білоцерківського договору; 1652 р. - Батозька битва; 1654 р. - укладення українсько-російського договору. Персоналії: Б. Хмельницький, І. Богун. Поняття та терміни: «Національно-визвольна війна», «Військо Запорозьке», «Гетьманщина», «покозачення»</p>	<p>Визначати причини та наслідки Національно-визвольної війни, місце Гетьманщини в міжнародних відносинах тогочасної Європи. Порівнювати наслідки та значення найважливіших битв Національно-визвольної війни</p>
9	<p>Українські землі наприкінці 50-х - у 80-ті рр. XVII ст.</p>	<p>Факти: Гетьманування І. Виговського. Гетьманування Ю. Хмельницького. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України. Дати: 1658 р. - Гадяцький договір; 1659 р. - Конотопська битва; 1667 р. - Андрусівський договір; 1681 р. - Бахчисарайський мирний договір; 1686 р. - «Вічний мир». Персоналії: І. Виговський, П. Тетеря, П. Дорошенко, І. Брюховецький, І. Сірко, Ю. Хмельницький, Д. Многогрішний, І. Самойлович. Поняття та терміни: «Руїна».</p>	<p>Позначати на картосхемі території, підвладні гетьманам Лівобережної та Правобережної України; території, що перебували під контролем Московського царства, Османської імперії, Польщі. Характеризувати зовнішню та внутрішню політику гетьманів, зміст політичних угод того часу, що стосувалися українських земель, особливості господарського та церковного життя. Визначати причини та наслідки московсько-української війни 1658 - 1659 рр.; Руїни; укладення гетьманськими урядами угод з державами-сусідами, найважливіших угод між іноземними державами, що стосувалися українських земель. Порівнювати адміністративно-політичний устрій Слобідської України та Лівобережної Гетьманщини</p>
10	<p>Українські землі наприкінці XVII - у першій половині XVIII ст.</p>	<p>Факти: Гетьманування І. Мазепи, І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» 1734-1750 рр. Розвиток культури та освіти. Дати: 1708 - 1709 рр. - українсько-шведський союз; 1709 р. - зруйнування російськими військами Чортомлицької Січі; Полтавська битва; 1710 р. - ухвалення Конституції Пилипа Орлика. 1734 р. - заснування Нової</p>	<p>Позначати на картосхемі українські землі, що входили до складу різних держав у зазначений період; території, підвладні гетьманам Лівобережної України. Характеризувати внутрішню та зовнішню політику гетьманів, діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду»; зміст Конституції Пилипа Орлика. Визначати причини укладення українсько-шведського союзу в роки Північної війни; наслідки Полтавської битви для українських земель.</p>

		(Підпільненської) Січі Персоналії: І.Мазепа, І Скоропадський, П.Полуботок, Д.Апостол, П.Орлик, Ф.Прокопович. Поняття та терміни: «Конституція», «Малоросія», «Малоросійська колегія», «козацьке бароко», «козацькі літописи».	
11	Українські землі в другій половині XVIII ст.	<p>Факти: Гетьманування К. Розумовського. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою Слобожанщини. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Розгортання гайдамацького та опришківського рухів. Зміни в політичному становищі Правобережної України після трьох поділів Речі Посполитої. Розвиток культури, науки, освіти.</p> <p>Дати: 1764 р. - остаточна ліквідація гетьманства; 1768 р. - Коліївщина; 1775 р. - остаточна ліквідація царським урядом Запорозької Січі; 1783 р. - царський указ про закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України.</p> <p>Персоналії: К.Розумовський, П.Калнишевський, Г. Сковорода, М. Березовський, І. Григорович-Барський.</p> <p>Поняття та терміни: «автономія», «Нова (Підпільненська) Січ», «Задунайська Січ», «Коліївщина», «паланка», «зимівник».</p>	<p>Позначати на картосхемі українські землі, що входили до складу різних держав у зазначений період; територіальні зміни, що відбулися на українських землях внаслідок трьох поділів Речі Посполитої, російсько-турецьких війн, ліквідації Кримського ханства.</p> <p>Характеризувати основні напрямки політики Російської імперії щодо України, особливості гайдамацького та опришківського рухів, територіально- адміністративного устрою та господарського життя Нової (Підпільненської) Січі, політику Австрійської імперії щодо західноукраїнських земель.</p> <p>Визначати причини гайдамацького та опришківського рухів, скасування гетьманства та ліквідації Запорозької Січі, наслідки ліквідації Запорозької Січі та Гетьманщини, поділів Польщі, приєднання земель Правобережної України та Криму до Росії; значення Запорозької Січі й Гетьманщини в історії України</p>
12	Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.	<p>Факти: Українські землі у складі Російської імперії, їх адміністративно-територіальний поділ. Розвиток національного руху, початок українського національного відродження. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Промисловий переворот.</p> <p>Дати: 1798 р. - вихід друком «Енеїди» Івана Котляревського;</p>	<p>Позначати на картосхемі адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі Російської імперії. Характеризувати політику Російської імперії щодо України, початок національного відродження, форми соціального протесту українського населення, поширення на Україну російського та польського суспільних рухів, програмні засади та діяльність Кирило-</p>

		<p>грудень 1825 - січень 1826 рр. - повстання Чернігівського полку; 1830-1831 рр. - Польське повстання; 1846 -1847 рр. - діяльність Кирило-Мефодіївського товариства. Персоналії: І. Котляревський, М. Костомаров, П. Куліш, М. Гулак, Т. Шевченко Поняття та терміни: «промисловий переворот», «нація», «національне відродження», «національна ідея», «декабристи», «масонство».</p>	<p>Мефодіївського братства, економічний розвиток і соціальні відносини. Визначати причини та значення національного відродження, діяльності Кирило- Мефодіївського братства.</p>
13	<p>Західноукраїнські землі в складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.</p>	<p>Факти: Включення західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії, адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Революційні події 1848-1849 рр. на західноукраїнських землях. Діяльність Головної руської ради. Дати: 1816 рр. - утворення Товариства галицьких греко - католицьких священиків 1833 - 1837 рр. - діяльність «Руської трійці»; 1848 р. - скасування панщини в Галичині; видання першої україномовної газети «Зоря Галицька» Персоналії: М.Шашкевич, І.Вагилевич, Я.Головацький, Л.Кобилиця, І. Могильницький.</p>	<p>Позначати на картосхемі українські землі у складі Австрійської імперії. Характеризувати перебіг національного руху в Галичині під час революції 1848 - 1849 рр. в Австрійській імперії. політику Австрійської імперії щодо західноукраїнських земель, її наслідки. Початок національного відродження, форми соціального протесту населення. Визначати наслідки та значення подій 1848 - 1849 рр., причини та значення антикріпосницького руху в західноукраїнських землях.</p>
14	<p>Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст.</p>	<p>Факти: Освітні процеси, розвиток науки, літератури, архітектури та мистецтва. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених. Дати: 1805 р. - відкриття університету в Харкові; 1834 р. - відкриття університету в Києві. Персоналії: П. Гулак-Артемівський, Г. Квітка-Основ'яненко, М. Максимович, М. Остроградський, В. Каразін Терміни та поняття:</p>	<p>Характеризувати основні явища і процеси розвитку культури цього періоду, творчі здобутки видатних вітчизняних науковців та митців. Визначати умови та особливості розвитку культури кінця ХУІІІ - першої половини ХІХ ст., причини культурних зрушень у першій половині ХІХ ст.</p>

		«романтизм», «класицизм».	
15	Надніпрянська Україна в другій половині XIX ст.	<p>Факти: Кримська війна 1853-1856 рр. Реформи 60 - 70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Журнал «Основа». Діяльність «Південно- Західного відділу Російського географічного товариства».</p> <p>Дати: 1863 р. - Валувський циркуляр; 1876 р. - Емський указ. Персоналії: В. Антонович, М. Драгоманов, П. Чубинський, Б. Грінченко, П. Чубинський.</p> <p>Поняття та терміни: «земства», «громадський рух».</p>	<p>Характеризувати основний зміст реформ 1860 - 1870-х рр., особливості проведення реформ на українських землях, зміни у соціальному складі населення в другій половині XIX ст., процеси модернізації, національний рух на українських землях у складі Російської імперії, національну політику Росії, основні погляди та напрямки діяльності громадівців.</p> <p>Визначати наслідки Кримської війни для України, наслідки реформ 60-70-х рр. XIX ст., Валувського циркуляру та Емського указу.</p>
16	Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст.	<p>Факти: Політика австрійського уряду щодо українських земель. Розвиток кооперативного руху, трудова еміграція. Політизація національного руху й утворення перших політичних партій. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».</p> <p>Дати: 1868 р. - створення у Львові товариства «Просвіта»; 1873 р. - створення у Львові Літературного товариства ім. Т. Шевченка (від 1892 р. - Наукове товариство ім. Т. Шевченка); 1890 р. - створення Русько-української радикальної партії. 1899 - створення Української національно-демократичної партії, Української соціал- демократичної партії. Персоналії: Ю. Бачинський, М. Грушевський Є. Левицький, М. Павлик, І. Франко.</p> <p>Поняття та терміни: «трудова міграція», «українофіли», «москвофіли», «народовці», «партія», «нова ера».</p>	<p>Характеризувати особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель у другій половині XIX ст., основні течії суспільно-політичного руху: москвофілів та народовців; діяльність «Просвіт» та Наукового товариства ім. Т. Шевченка, процес утворення українських політичних партій у Галичині. Визначати причини трудової еміграції українців, зародження кооперативного руху, особливості українського національного руху, напрями діяльності і здобутки провідних діячів Західної України у визвольному русі другої половини XIX ст.</p>
17	Культура України в	Факти:	Характеризувати основні

	<p>другій половині XIX - початку XX ст.</p>	<p>Піднесення української культури. Освіта. Розвиток науки. Тенденції розвитку літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Дати: 1865 р. - відкриття Новоросійського університету; 1875 р. - відкриття Чернівецького університету. Персоналії: І. Мечников, Д. Заболотний, Д. Яворницький, А. Кримський Л. Українка, І. Франко, І. Карпенко-Карий, М. Кропивницький, М. Садовський, М. Лисенко, С. Гулак-Артемівський, М. Пимоненко, С. Васильківський, М. Леонтович, С. Крушельницька, М. Заньковецька Поняття: «меценат», «професійний театр», «реалізм», «модернізм».</p>	<p>культурні явища, процеси другої половини XIX - початку XX ст., розвиток літератури, образотворчого, музичного мистецтва, архітектури, процес становлення професійного театру, діяльність меценатів та їх вплив на розвиток культури. Визначати умови розвитку культури у другій половині XIX - на початку XX ст., творчі здобутки видатних вітчизняних науковців та митців.</p>
18	<p>Надніпрянська Україна у 1900-1914 рр.</p>	<p>Факти: Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька і автономістська течії в національному русі. Революція 1905 - 1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні у 1907 - 1914 рр. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну. Дати: 1900 р. - утворення Революційної української партії, першої політичної партії Наддніпрянської України. 1908 р. - створення Товариства українських поступовців. Персоналії: Є. Чикаленко, С.Єфремов, С. Петлюра, М.</p>	<p>Характеризувати особливості економічного розвитку Наддніпрянської України (процес монополізації, розвиток сільського господарства, процес утворення українських політичних партій, розвиток самостійницької і автономістської течії в національному русі, національно-визвольний рух України в роки російської революції 1905 - 1907 рр., діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах Росії, проведення Столипінської аграрної реформи, особливості її запровадження в Україні. Визначати основні тенденції соціально-економічного та політичного розвитку українських земель у складі Російської імперії на початку XX ст., причини та наслідки посилення</p>

		<p>Міхновський.</p> <p>Поняття та терміни: «монополія», «страйк»</p>	<p>національного гніту у 1907 - 1914 рр., напрями діяльності і здобутки діячів національного руху на українських землях у складі Російської імперії.</p>
19	Західноукраїнські землі у складі Австро- Угорської імперії у 1900-1914 рр.	<p>Факти: Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив Української греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення Західної України. Боротьба політичних партій Західної України за реформу виборчої системи.</p> <p>Дати: 1900 р. - обрання А. Шептицького митрополитом греко-католицької церкви Персоналії: А.Шептицький, К.Трильовський, І. Боберський</p>	<p>Характеризувати економіку західноукраїнських земель у складі Австро-Угорської імперії, розвиток кооперативного руху, діяльність західноукраїнського політичних партій, національних і спортивно-фізкультурних організацій «Сокіл», «Січ», «Пласт».</p> <p>Визначати причини активізації західноукраїнського політичного руху на початку ХХ ст., роль А. Шептицького у піднесенні національного життя на західноукраїнських землях.</p>
20	Україна у Першій світовій війні	<p>Факти: Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на території України Діяльність австрійської та російської адміністрації в Галичині. Бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.</p> <p>Дати: Серпень 1914 р. - утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України. 1914 р. - Галицька битва; 1916 р. - Брусиловський прорив.</p> <p>Персоналії: К. Левицький, Д.Донцов, О. Бобринський.</p> <p>Поняття та терміни: «Світова війна», «Союз визволення України», «Галицько- Буковинське генерал- губернаторство».</p>	<p>Позначати на картосхемі військові події на території України у 1914 - 1917 роках, бойовий шлях Українських січових стрільців.</p> <p>Характеризувати територіально-політичні плани і наміри ворогуючих держав щодо українських земель, еволюцію позиції українських політичних сил щодо війни, політичне життя та соціально-економічне та становище населення впродовж війни.</p> <p>Визначати соціально-економічні та політичні наслідки війни для українського суспільства.</p>
21	Українська революція	<p>Факти: Революційні події в Україні у 1917 - на початку 1918 р. Еволюція поглядів політичних сил України</p>	<p>Позначати на картосхемі Українську Народну Республіку, держави, що межували з УНР, напрямки наступу більшовиків</p>

		<p>щодо самовизначення українців (Універсали Центральної Ради). Політика Української Центральної Ради в умовах загострення конфлікту з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки. Війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР. Дати: Березень 1917 р. - утворення Української Центральної Ради; Квітень 1917 р. - Всеукраїнський Національний конгрес; Червень 1917 р. - Перший Універсал Центральної Ради; Липень 1917 р. - Другий Універсал Центральної Ради, збройний виступ самостійників; Листопад 1917 р. - Третій Універсал Центральної Ради, проголошення УНР; Січень 1918 р. - Четвертий Універсал Центральної Ради, проголошення незалежності УНР Персоналії: М. Грушевський, С. Єфремов, В. Антонов-Овсієнко. Поняття та терміни: «автономізація», «самостійники», «Універсали УЦР», «Генеральний секретаріат», «Народний секретаріат», «українізація армії».</p>	<p>під час першої війни УНР з Радянською Росією. Характеризувати процес утворення та еволюції Української Центральної Ради, діяльність українських партій, політичних діячів, процес «українізації» частин російської армії, основні положення I, II, III та IV Універсалів УЦР, взаємовідносини УЦР із Тимчасовим урядом, перебіг та результати боротьби за владу в Києві в жовтні - листопаді 1917 р., перебіг першої війни радянської Росії з УНР. Визначати причини Української революції, її характер, місце і роль Всеукраїнських з'їздів рад у Києві та Харкові; Ультиматуму Раднаркому в політиці більшовиків щодо усунення УЦР; причини та наслідки першої війни радянської Росії з УНР, здобутки і прорахунки УЦР в державотворчому процесі</p>
22	<p>Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918-1921 рр.)</p>	<p>Факти: Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу. Прийняття Конституції УНР. Гетьманський переворот і утворення Української Держави. Утворення ЗУНР. Прихід до влади Директорії. Друга радянсько- українська війна. Більшовицький режим в Україні. Прийняття Конституції УСРР 1919 р. «Чортківська офензива». Перший «Зимовий похід» Армії УНР. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Утворення Галицької СРР. Другий «Зимовий похід» Армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.). Дати: січень (лютий) 1918 р. -</p>	<p>Позначати на картосхемі територію УНР, Української держави; хід воєнних дій на території України в 1918 - 1921 рр. Характеризувати внутрішню та зовнішню політику урядів гетьмана П. Скоропадського, Директорії, ЗУНР, УСРР, зміст Варшавської угоди між УНР та Польщею, Ризького мирного договору, культурне життя в Україні в 1918-1921 рр. Визначати причини гетьманського перевороту та падіння режиму гетьмана П. Скоропадського; особливості внутрішньої та зовнішньої ситуації в УНР часів Директорії; причини та наслідки українсько- польської війни та підписання С. Петлюрою Варшавського</p>

		<p>Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу; 29 квітня 1918 р. - державний переворот і прихід до влади П. Скоропадського; 1 листопада 1918 р. - «Листопадовий зрив» у Львові; 14 листопада 1918 р. - утворення Директорії; листопад 1918 р. - проголошення ЗУНР; 22 січня 1919 р. - Акт злуки; Грудень 1919 - травень 1920 - Перший «Зимовий похід» військ УНР Квітень 1920 р. - Варшавська Угода Березень 1921 р. - Ризький мир Листопад 1921 р. - Другий «Зимовий похід» військ УНР Персоналії: П.Скоропадський, К.Левицький, Д. Вітовський, Є. Петрушевич, С.Петлюра, В. Винниченко, Х.Раковський, Н. Махно, Ю. Тютюнник. Поняття та терміни: «Директорія», «Чортківська офензива», УСРР, «воєнний комунізм»</p>	<p>договору; причини поразки національно-визвольних змагань (національно-демократичної революції в Україні), історичне значення відновлення української державності.</p>
23	<p>Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921-1928 рр.).</p>	<p>Факти: Голод у південних губерніях УСРР. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Політика «коренізації» в УСРР (українізація). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження 1920-х рр. Боротьба з націонал-комунізмом. Дати: 1922 р. - вхідження УСРР до складу СРСР 1921 - 1923 рр. - голод в Україні; 1923 р. - початок політики «українізації»; 1925 р. - курс на індустріалізацію; Персоналії: Л. Каганович, О. Шумський, М.Скрипник, М.Волобуєв, М.Хвильовий (Фітільов), ГЮра, Л.Курбас, М.Бойчук, О.Довженко. Поняття та терміни: «індустріалізація», «українізація», «автокефальна церква»</p>	<p>Позначати на картосхемі зміни у адміністративно-територіальному устрої УСРР у 1921-1928 рр. Характеризувати НЕП та її складові, процес стабілізації економічного і соціального життя в Україні, політику більшовиків щодо релігії та церкви в Україні, політику «українізації» та її наслідки, особливості розвитку української культури в цей період. Визначити причини та наслідки вступу УСРР в СРСР, причини та особливості «українізації», її вплив на українську культуру й ментальність населення УСРР. Порівнювати політику «воєнного комунізму» та нову економічну політику (неп) в УСРР.</p>
24	<p>Утвердження</p>	<p>Факти:</p>	<p>Позначати на картосхемі</p>

	<p>тоталітарного режиму в 1929-1939 рр.</p>	<p>Форсована індустріалізація, насильницька колективізація, ідеологізація суспільного і культурного життя в Україні. Масові репресії. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні - геноцид українського народу. Згорання українізації. Антицерковна кампанія.</p> <p>Дати: 1928 р. - Шахтинська справа; 1929 р. - судовий процес у справі «Спілки визволення України»; 1929 р. - рік великого перелому, початок суцільної колективізації 1932 - 1933 рр. - Голодомор в Україні; 1934 р. - перенесення столиці України з Харкова до Києва; 1937-1938 рр. - «Великий терор». Персоналії: О. Стаханов, П. Постишев, С. Косіор, М. Скрипник, П. Вірський, Г. Верьовка.</p> <p>Поняття та терміни: «тоталітарний режим», «форсована індустріалізація», «стаханівський рух», «колективізація», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «голодомор», «розстріляне відродження».</p>	<p>основні індустріальні об'єкти, побудовані в роки перших п'ятирічок.</p> <p>Характеризувати сутність та наслідки політики форсованої індустріалізації та колективізації в Україні, взаємозв'язок між різними складовими економічної політики сталінського режиму (індустріалізація, колективізація), зміни в соціальній структурі населення, особливості суспільно-політичного та культурного життя періоду.</p> <p>Визначати причини та наслідки політики форсованої індустріалізації та колективізації, масовими репресіями в Україні, причини та наслідки Голодомору 1932-1933 рр.</p>
25	<p>Західна Україна в 1921-1939 рр.</p>	<p>Факти: Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини, їх соціально- економічний розвиток. Різні течії в суспільно-політичному русі, радикалізація політичного життя в 1930-х роках. Карпатська Україна. Дати: 1923 р. - визнання країнами Антанти входження Східної Галичини до складу Польщі; саморозпуск уряду ЗУНР; 1929 р. - утворення ОУН; 1930 р. - польська «пацифікація» у Східній Галичині; 15 березня 1939 р. - проголошення незалежності Карпатської України.</p> <p>Персоналії: Є. Коновалець, С. Бандера, А. Мельник, А. Волошин.</p> <p>Поняття та терміни: «осадництво», «пацифікація», «русофільство», «русинство»,</p>	<p>Позначати на карті території, що входили до складу Польщі, Румунії, Чехословаччини.</p> <p>Характеризувати вплив міжнародної ситуації 1920-1930-х рр. на становище західноукраїнських земель, політику урядів Польщі, Румунії, Чехословаччини в українських землях, стан економіки, життя населення, освіти та культури, різні течії національного руху, діяльність політичних партій західноукраїнських земель у 1930х роках.</p> <p>Визначати причини поділу українських земель між різними державами у 1920-1930-ті рр. та їх наслідки для суспільства.</p>

26	Україна під час Другої світової війни (1939-1945 рр.).	<p>«українофільство»</p> <p>Факти: Початок Другої світової війни. Включення Західної України, Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. Напад нацистської Німеччини та її союзників на СРСР. Встановлення нацистського окупаційного режиму. Голокост. Розгортання радянського партизанського руху. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Польсько-український конфлікт. Визволення України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Внесок українців у визволення народів Європи від нацизму. Завершення Другої світової війни. Дати: 23 серпня 1939 р. - радянсько-німецький пакт про ненапад (пакт Молотова-Ріббентропа); 1 вересня 1939 р. - початок Другої світової війни; 17 вересня 1939 р. - вторгнення Червоної армії на територію Західної України; 2 серпня 1940 р. - Південну і Північну Бессарабію та Північну Буковину включено до складу УРСР; 22 червня 1941 р. - напад Німеччини на СРСР;; 30 червня 1941 р. - проголошення Акта відновлення Української Держави; 14 жовтня 1942 р. - створення Української повстанської армії; грудень 1942 р. - початок звільнення України; 6 листопада 1943 р. - визволення Києва; січень - лютий 1944 р. - Корсунь-Шевченківська наступальна операція; вересень - жовтень 1944 р. - Карпатсько-Ужгородська наступальна операція; 28 жовтня 1944 р. - визволення всієї території України; 9 травня 1945 р. - День Перемоги над нацистською Німеччиною; 2 вересня 1945 р. - завершення Другої світової війни. Персоналії: С. Бандера, Т. Бульба (Боровець),</p>	<p>Позначати на карті українські землі, приєднані до УРСР в 1939-1940 рр.; місця пов'язані з початком та завершенням визволення України від німецьких загарбників, битв і військових операцій, окупаційні зони, на які була розділена Україна, території поширення та активних дій різних течій руху Опору.</p> <p>Характеризувати суть гітлерівських планів «Барбаросса» та «Ост», нацистського «нового порядку» в Україні, діяльність радянських партизан та українського визвольного руху.</p> <p>Визначати наслідки радянсько-німецьких договорів 1939 р. для українських земель; політики радянзації новоприєднаних до УРСР територій, причини поразок Червоної армії у 1941-1942 рр., основні результати та наслідки війни для України й українського народу, внесок українського народу у перемогу над Німеччиною та її союзниками.</p>
----	--	--	---

		<p>Р. Шухевич, І. Кожедуб, О. Берест, Поняття та терміни: «план «Ост», «новий порядок», «Голокост», «колабораціонізм», «рух Опору», «депортація», «радянiзація»</p>	
27	<p>Україна в перші повoєнні роки (1945 - на початку 1950-х рр.).</p>	<p>Факти: Зовнішньополітична діяльність УРСР. Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова промисловості. Голод в Україні 1946-1947 рр. Радянiзація західних областей України. Боротьба ОУН та УПА. Розгортання ідеологічних кампаній. Культура і наука. Дати: 1945 р. - входження Закарпаття до складу УРСР; квітень 1945 р. - Україна стає співзасновницею ООН; березень 1946 р. - «саморозпуск» УГКЦ; 1946-1947 рр. - голод в Україні; квітень-липень 1947 р. - операція «Вісла». Персоналії: В. Сосюра, О. Гончар, Й. Сліпий. Поняття та терміни: «операція «Вісла», «ждановщина», «космополітизм», «лисенківщина».</p>	<p>Позначати на карті зміни в адміністративно-територіальному устрої України. Характеризувати зовнішньополітичну діяльність УРСР у повoєнні роки, політику влади щодо економічного, соціально-політичного, релігійного, культурного та повсякденного життя населення, хід операції «Вісла». Визначати особливості та наслідки радянiзації західних областей, причини та наслідки проведення операції «Вісла», розгортання ідеологічних кампаній, причини голоду в Україні, «саморозпуску» УГКЦ.</p>
28	<p>Україна в умовах десталінізації (1953-1964 рр.).</p>	<p>Факти: Лібералізація суспільно- політичного життя УРСР в середині 1950-1960-х рр.: припинення масових репресій, часткова реабілітація. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Зміни в промисловості та сільському господарстві, соціальній сфері. Реформування управління економікою. Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 - початку 1960-х рр. Дати: лютий 1954 р. - входження Кримської області до складу УРСР; 1956 р. - XX з'їзд КПРС; 1959 р. - утворення Української робітничо-селянської спілки. Персоналії: О. Кириченко, А. Горська, І. Дзюба, Л. Костенко, Л. Лук'яненко, Є. Сверстюк,</p>	<p>Позначати на карті зміни в адміністративно-територіальному устрої України. Характеризувати сутність процесу лібералізації, реформи управління економікою в середині 1950-1960-х рр., здобутки та особливості розвитку культури, сутність опозиційного руху. Визначати наслідки процесу лібералізації, економічних реформ для українського суспільства, причини та наслідки входження Кримської області до складу УРСР, причини виникнення та значення опозиційного руху.</p>

		<p>І. Світличний, В. Симоненко.</p> <p>Поняття та терміни: «лібералізація», «політична реабілітація», «відлига», «раднаргоспи», «шістдесятники», «дисидентство».</p>	
29	<p>Україна в період загострення кризи радянської системи (1965-1985 рр.).</p>	<p>Факти: Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 - початок 1980-х рр.). Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР. Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Тенденції розвитку соціальної сфери. Культура і духовне життя. Русифікація. Опозиційний рух. Дати: 1965 р. - реформи в сільському господарстві та промисловості («косигінська реформа»); перша хвиля арештів дисидентів; 1972 р. - зміна політичного керівництва УРСР. В. Щербицький; 1976 р. - утворення Української Гельсінської групи. Персоналії: В. Марченко, С. Параджанов, В. Романюк, М. Руденко, В. Стус, В. Чорновіл, П. Шелест, В. Щербицький. Поняття та терміни: «застій», «номенклатура», «дефіцит», «урбанізація», «русифікація», «самвидав», «правозахисник».</p>	<p>Характеризувати зміни в політичному керівництві УРСР на початку 1970-х рр. та їх наслідки, стан промисловості та сільського господарства, основні вимоги та напрями опозиційного руху 1960-1970-х рр., явища у сфері культури, політику русифікації. Визначати прояви політико-ідеологічної кризи радянського ладу в Україні, причини активізації опозиційного руху, здобутки та проблеми розвитку соціальної сфери.</p>
30	<p>Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985-1991 рр.).</p>	<p>Факти: Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Фінансове становище та рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Політичні реформи. Формування багатопартійності, виникнення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради. Прийняття Декларації про державний суверенітет. Акт</p>	<p>Характеризувати зміст та основні напрями політики «перебудови», розгортання соціального та національного руху, падіння авторитету КПУ, формування багатопартійності, зміст Декларації про державний суверенітет України та Акта проголошення незалежності, соціально-економічна ситуація в УРСР. Визначати причини і наслідки поглиблення економічної кризи, погіршення життєвого рівня населення, розпаду СРСР і його наслідки для державотворення в Україні.</p>

		<p>проголошення незалежності України. Проведення референдуму та виборів Президента України. Дати: квітень 1985 р. - початок «перебудови»; 26 квітня 1986 р. - вибух на Чорнобильській АЕС; вересень 1989 р. - утворення Народного руху України за перебудову; березень 1990 р. - перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР; 16 липня 1990 р. - прийняття Верховною Радою Декларації про державний суверенітет України; 24 серпня 1991 р. - прийняття Верховною Радою Акта проголошення незалежності України; 1 грудня 1991 р. - всеукраїнський референдум і вибори Президента України.</p> <p>Персоналії: В. Івашко, Л. Кравчук, І. Драч.</p> <p>Поняття та терміни: «перебудова», «гласність», «плюралізм», «багатопартійність», «суверенітет», «інфляція», «ринкові відносини».</p>	
31	Україна в умовах незалежності	<p>Факти: Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних Сил. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Затвердження державної символіки, формування інституту громадянства. Прийняття Конституції 1996 р. Приватизація засобів виробництва. Лібералізація цін. Грошова реформа. Диференціація суспільства. Інтегрування України у європейське та світове співтовариство. «Газові» та «торгівельні війни» з Росією. Збройна агресія Росії проти України. Соціально-економічне та культурне життя.</p> <p>Дати: 6 грудня 1991 р. - заснування Збройних Сил України; липень 1994 р. - обрання Л. Кучми Президентом України; 28 червня 1996 р. - прийняття Конституції України;</p>	<p>Позначати на карті адміністративно-територіальні одиниці України (області, АРК, Київ, Севастополь)</p> <p>Характеризувати державотворчі процеси, зміни в політичному, соціально-економічному, національному, культурному житті, здобутки України на шляху інтеграції у європейський, світовий гуманітарний та освітній простір.</p> <p>Визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності.</p>

		<p>грудень 2004 р. - обрання Президентом України В.Ющенко; січень 2010 р. - обрання Президентом України В.Януковича; листопад 2013 - лютий 2014 рр. - «революція Гідності», повалення режиму В. Януковича; червень 2014 р. - обрання П. Порошенка Президентом України; 2014 р. - підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.</p> <p>Персоналії: Л. Кучма, В. Ющенко, В. Янукович.</p>	
--	--	--	--

ДОДАТОК ДО ПРОГРАМИ СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
Перелік пам'яток архітектури та образотворчого мистецтва обов'язкових
для розпізнавання абітурієнтами

Стародавня історія України

1. Браслет із меандровим орнаментом. Мізинська стоянка.
2. Кераміка трипільської культури (орнаментована кераміка).
3. Золота пектораль з кургану Товста могила. IV ст. до н. е.
4. Золотий гребінь з кургану Солоха. Кінець V- початок VI ст. до н. е.
5. Херсонес Таврійський. Сучасний вигляд.
6. Збруцький ідол.

Київська держава (XI-XIII ст.)

7. Софійський собор у Києві. Перша половина XI ст. Сучасний вигляд.
8. Спасо-Преображенський собор в Чернігові. 1036. Сучасний вигляд.
9. Успенський собор Києво-Печерської лаври. 1073-1078.
10. Михайлівський Золотоверхий собор Михайлівського монастиря в Києві. 1108-1113. Сучасний вигляд.
11. П'ятницька церква в Чернігові. Кінець XII- початок XIII ст.
12. Вишгородська ікона Богородиці.
13. Свенська ікона Богородиці з Антонієм і Феодосієм Печерськими.
14. Мозаїки Богоматері Оранти та Христа Вседержителя із Софійського собору в Києві. Перша половина XI ст.
15. Євангеліст Лука. Мініатюра з Остромирового Євангелія. 1056-1057.
- 16.

Родина князя Святослава Ярославича. Мініатюра з «Ізборника». 1073.

Галицько-Волинська держава (XII - перша половина XIV ст.)

16. Успенський собор у Володимирі. 1160. Сучасний вигляд.
17. Церква святого Пантелеймона поблизу Галича. Кінець XII ст.
18. Холмська ікона Богородиці. XII ст.
19. Дорогобузька ікона Богородиці. Остання третина XIII ст.

Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV - першій половині XVI ст.)

20. Костел святого Варфоломія у Дрогобичі. 1392 - XV ст.
21. Верхній замок у Луцьку. Друга половина XIV - XV ст.
22. Кам'янець-Подільська фортеця. XIV - XVI ст.
23. Хотинська фортеця. XIII-XV ст.

24. Покровська церква-фортеця в с. Сутківцях. 1476.
25. Замок Паланок (Мукачівський замок). ХІУ-ХУП ст.
26. Генуезька фортеця у Судаку. 1371-1469.
27. Вірменський собор у Львові. 1363.
28. Ханський палац у Бахчисараї. 1532-1764.
29. Ікона святого Юрія Змієборця з с. Станілі поблизу м. Дрогобич.
30. Ікона Богородиці з пророками з церкви у Підгородцях.

Українські землі в ХVІ ст.

31. Церква Зішестя Святого Духа в Потеличі. 1502.
32. Ансамбль Успенської церкви у Львові: церква Успіння. 1591-1629; вежа Корнякта. 1573-1578; каплиця Трьох святих. 1578.
33. Ансамбль площі Ринок у Львові: Чорна Кам'яниця. Кінець ХVІ ст.; будинок Корнякта. 1580.
34. Острозький замок. Кругла (Нова) вежа. Кінець ХVІ ст.
35. Ікона «Успіння Богородиці». 1547. О. Горошкович.
36. Мініатюри Пересопницького Євангелія. 1556-1561.
37. Євангеліст Лука. Гравюра з львівського «Апостола» 1574.

Українські землі в першій половині ХVІІ ст.

38. Ансамбль Кафедрального костелу у Львові: каплиця Боїмів. 1609-1617.
39. Замок у Підгірцях (Львівська область). 1635-1640.
40. Іллінська церква у Суботові. 1653.
41. Портрет Петра Конашевича-Сагайдачного з книги «Вірші на жалісний погреб шляхетного рицаря Петра Конашевича-Сагайдачного». 1622.
42. Портрет князя Криштофа Збарзького. Після 1622.

Українські землі в 1660-х - 1680-х роках.

43. Троїцький собор Троїцько-Іллінського монастиря в Чернігові. 1679-1689.
44. Покровський собор у Харкові. 1689.
45. Портрет Богдана Хмельницького В. Гондіуса. Середина ХVІІ ст.
46. Ікона «Покров Богородиці» (з портретом гетьмана Богдана Хмельницького). Перша половина ХVІІІ ст.

Українські землі наприкінці ХVІІ - у першій половині ХVІІІ ст.

47. Оборонна синагога в Жовкві. 1692-1698.
48. Георгіївська церква Видубицького монастиря в Києві. 1696-1701.
49. Преображенська церква у Великих Сорочинцях. 1732.
50. Ікона «Вознесіння Христове» з іконостасу церкви Воздвиження Чесного Хреста монастиря Скит Манявський. Й. Кондзелевич.
51. Гравюра «Іван Мазепа серед своїх добрих справ». 1706. І. Мигура.

Українські землі в другій половині XVIII ст.

52. Собор святого Юра у Львові. 1746-1762.
53. Андріївська церква у Києві. 1747-1757.
54. Ратуша в Бучачі. 1751.
55. Покровська церква в Києві. 1766.
56. Троїцький собор у Новомосковську. 1773-1778. Майстер Я. Погребняк.
57. Успенський собор Почаївської лаври. 1771-1783.
58. Палац Кирила Розумовського в Батурині. 1799-1803. Сучасний вигляд.
59. Скульптурна група святого Юрія змєборця на фасаді собору святого Юра у Львові. Скульптор Й. Пінзель.

Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у першій половині XIX ст.

60. Будівля Київського університету. 1837-1843.
61. Картина «Дівчина з Поділля». В. Тропінін.
62. Картини «Автопортрет» (1840), «Катерина» (1842), офорти з серії «Живописна Україна» Т. Шевченко.
63. Пам'ятник князю Володимирі у Києві. 1850-1853.
64. Пам'ятник градоначальнику та генерал-губернатору А. де Рішельє в Одесі. Скульптор І. Мартос. 1828.
65. Картина «Садиба Г. Тарновського в Качанівці». В. Штернберг. 1837.

Українські землі у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій у другій половині XIX ст. - на початку XX ст.

66. Резиденція православних митрополитів Буковини і Далмації в Чернівцях. 1864-1873.
67. Володимирський собор у Києві. 1862-1896.
68. Будівля Оперного театру в Одесі. 1883-1887.
69. Будинок з химерами в Києві. 1901-1903.
70. Будинок Полтавського губернського земства. 1903-1908.
71. Будинок страхового товариства «Дністер» у Львові. 1905-1906.
72. Пам'ятник Богдану Хмельницькому в Києві. 1888. Скульптор М. Микешин.
73. Картина «Запорожці пишуть листа турецькому султанові». 1880-1891. І. Рєпін.
74. Картина «Козаки в степу». 1890. С. Васильківський.
75. Картина «Святочне Ворожіння». 1888. М. Пимоненко.
76. Картина «Дівчина в червоному капелюсі». 1902-1903. О. Мурашко.
77. Картина «Портрет Лесі Українки». 1900. І. Труш.

Українське мистецтво XX ст.

78. Будівля Держпрому в Харкові. 1925-1928.
79. Будівля Верховної Ради УРСР в Києві. 1936-1939.
80. «Еней та його військо». 1919. Г. Нарбут.

81. Літографія «Гуцул з квіткою», естамп «Карпатська мати». 1923. В. Касіян.
82. Картина «Життя. Триптих (Любов. Сім'я. Повернення). 1925-1927. Ф. Кричевський.
83. Пам'ятник Тарасові Шевченку в Ромнах. 1918. Скульптор І. Кавалерідзе.
84. Картина «Бій Богуна з Чарнецьким під Монастирищем в 1653 р.». 1931. М. Самокиш.
85. Картина «Хата в Богданівці». 1955. К. Білокур.
86. Картина «Хліб». 1949. Т. Яблонська.
87. Картина «Гороховий звір». 1971. М. Приймаченко.
88. Пам'ятник засновникам Києва (Кий, Щек, Хорив і сестра їх Либідь). Скульптор В. Бородай.